

شیوهنامه‌ی اجرایی دوره‌های دکتری (Ph.D) دانشگاه شهید چمران

مقدمه

به منظور تعیین ضوابط اجرایی دوره‌های دکتری (Ph.D) دانشگاه شهید چمران، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با توجه به آیین‌نامه‌های موجود دوره‌های دکتری (آیین‌نامه‌ی مصوب مورخ ۸۹/۸/۸ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی که شامل دانشجویان ورودی ۱۳۹۰ و پس از آن می‌شود و نیز آیین‌نامه‌ی مصوب مورخ ۸۴/۱/۲۷ شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت و نامه‌ی مورخ ۸۴/۲/۲۵ که شامل دانشجویان ورودی ۸۹-۸۴ می‌گردد) شیوه‌نامه‌ی اجرایی دوره‌های Ph.D را به شرح زیر تصویب کرد.

الف: ضوابط کلی دوره

ماده‌ی ۱: تحصیل در دوره‌ی روزانه‌ی دکتری (Ph.D) دانشگاه شهید چمران اهواز تمام وقت است و پذیرفته‌شدگان موظف‌اند که طبق برنامه‌ی آموزشی و پژوهشی ارائه‌شده از طرف گروه آموزشی و یا دانشکده، در گروه و یا دانشکده حضور فعال داشته باشند.

ماده‌ی ۲: دانشجویانی که به وسیله‌ی سازمان سنجش به صورت نیمه‌متمرکز گزینش و معرفی شده‌اند، در صورتی که هنگام ثبت‌نام حدنصاب آزمون‌های زبان انگلیسی را (حداقل نمره‌ی قابل قبول آزمون‌های TOEFL, MSRT(MCHE), TOLIMO, IELTS, IBT, TOEFL و آزمون‌های زبان عمومی دانشگاه‌های جامع کشور به ترتیب ۵۰، ۴۶۰، ۶۰، ۵/۵، ۴۶۰ و ۵۰ است) ارائه نمایند، لازم است حداکثر تا پایان نیمسال دوم نسبت به ارائه‌ی مدرک فوق اقدام کنند؛ در غیر این صورت مجوز شرکت در آزمون جامع و دفاع از موضوع رساله‌ی ایشان صادر نخواهد شد.

تبصره‌ی ۱: در شرایط خاص، چنانچه دانشجویی نتواند حد نصاب نمره‌ی زبان یکی از آزمون‌ها را کسب نماید، می‌تواند با کسب حداقل ۸۰ درصد نمره‌ی مربوط و سپردن تعهد ارائه نمره‌ی قبولی در مدت تعیین‌شده از سوی مدیریت تحصیلات تکمیلی، در آزمون جامع شرکت کند. صدور مجوز شرکت در آزمون جامع دوم (در صورت رد دانشجو) و یا برگزاری جلسه‌ی دفاع از طرح پیشنهادی رساله منوط به ارائه‌ی نمره‌ی قبولی در آزمون زبان است.

تبصره‌ی ۲: در صورتی که دانشجو تا پایان نیمسال پنجم موفق به کسب نمره‌ی قابل قبول در آزمون‌های یادشده نشود، به وی حداکثر یک نیمسال فرصت داده می‌شود تا نسبت به ارائه‌ی مدرک فوق اقدام نماید؛ در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌گردد.

ماده‌ی ۳: گروه‌های مجری می‌توانند به دو شیوه‌ی آموزشی - پژوهشی و پژوهش محور دانشجو بپذیرند. گروه‌ها می‌توانند در صورت اخذ مجوز لازم از شورای گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به ازای هر ۵ دانشجوی دکتری آموزشی - پژوهشی، یک دانشجوی دکتری به شیوه‌ی پژوهش محور بپذیرند.

ماده ۴: طول دوره‌های فوق در هر دو شیوه حداقل هفت نیمسال و حداکثر نه نیمسال است و در صورت لزوم با درخواست دانشجو، تأیید استاد راهنما، شورای گروه، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تا ۱۰ نیمسال افزایش می‌یابد. در شرایط خاص با درخواست دانشجو، تأیید استاد راهنما، شوراهای گروه، شورای دانشکده، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و کمیسیون موارد خاص دانشگاه تا ۱۱ نیمسال قابل تمدید خواهد بود که نیمسال یازدهم به تشخیص کمیسیون موارد خاص به شرط پرداخت شهریه برابر مقررات قابل تمدید است.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا به دلیل بروز مشکلات غیرقابل پیش‌بینی در نیمسال یازدهم موفق به اتمام تحصیل خود نشود، به پیشنهاد استاد راهنما و موافقت شورای گروه، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، کمیسیون موارد خاص استان می‌تواند وضعیت پیشرفت تحصیلی دانشجو را مورد ارزیابی قرار داده و در صورت صلاحدید، نیمسال دوازدهم را نیز به شرط پرداخت شهریه برابر مقررات، به عنوان آخرین فرصت برای فراغت از تحصیل تمدید نماید.

تبصره ۲: دانشجو پس از ثبت‌نام در نیمسال هفتم و با احراز سایر شرایط لازم، می‌تواند در این نیمسال از رساله‌ی خود دفاع کند.

ماده ۵: لازم است، دانشجو حداکثر تا پایان نیمسال اول نسبت به انتخاب استاد راهنمای خود اقدام نماید و مراتب برای طرح و تصویب در گروه و دانشکده به اطلاع مدیر گروه رسانده شود. تعیین استاد راهنما (استاد راهنمای اول) با درخواست دانشجو و موافقت عضو هیأت‌علمی (از میان اعضای هیأت‌علمی گروه مجری دوره با مرتبه‌ی حداقل استادیار) و تأیید گروه صورت می‌گیرد و راهنمایی دانشجو از ابتدا بر عهده وی خواهد بود.

تبصره ۱: در صورتی که ضرورت داشته باشد در گروه اعضای هیأت‌علمی هدایت‌کننده‌ی رساله، فردی از سایر مؤسسات آموزشی و یا پژوهشی نیز به‌عنوان استاد راهنمای دوم و یا مشاور حضور داشته باشند، لازم است مجوز لازم از گروه، شورای پژوهشی-تحصیلات تکمیلی دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه اخذ شود.

تبصره ۲: هیچ‌یک از بستگان درجه‌یک (پدر، مادر، فرزند، برادر، خواهر و همسر) دانشجوی دکتری نمی‌توانند راهنمایی، مشاوره و یا داوری رساله‌ی او را به عهده گیرند.

ماده ۶: تغییر رشته، انتقال و مهمانی در دوره‌های دکتری امکان‌پذیر نیست.

ماده ۷: انصراف از تحصیل در دوره‌های دکترا با درخواست دانشجو امکان‌پذیر است؛ ولی تنها حداکثر تا یک ماه پس از تسلیم درخواست، قابل پس‌گرفتن است.

تبصره ۱: دانشجوی انصراف داده از دوره‌ی دکتری موظف است به تمام تعهداتی که سپرده است، عمل نماید.

ماده ۸: در شرایط خاص، حذف نیمسال با درخواست دانشجو و تصویب شوراهای گروه، دانشکده و تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان‌پذیر است؛ اما در صورتی آن نیمسال جزء حداکثر سنوات مجاز تحصیل دانشجو محسوب نخواهد شد که موضوع به تصویب کمیسیون موارد خاص دانشگاه برسد.

ماده‌ی ۹- دانشجوی در هر سه شیوه می‌تواند حداکثر یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید و آن نیمسال جزء حداکثر مدت مجاز تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره‌ی ۱: در صورتی که دانشجو بدون کسب موافقت دانشگاه حتی برای یک نیمسال ترک تحصیل نماید، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ب: ضوابط مرحله‌ی آموزشی

ماده‌ی ۱۰: مجموع واحدهای دوره‌ی دکتری ۳۶ واحد است که در شیوه‌ی آموزشی- پژوهشی ۱۶ واحد آن واحدهای درسی و ۲۰ واحد آن مربوط به رساله است و در شیوه‌ی پژوهش محور نیز ۶ واحد آن واحدهای درسی مرتبط با موضوع رساله و ۳۰ واحد آن نیز مربوط به رساله است.

ماده‌ی ۱۱: تعداد واحدهای درسی هر نیمسال حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد است که با نظر شورای گروه و تحصیلات تکمیلی دانشکده و بر اساس برنامه‌ی درسی مصوب هر رشته انتخاب خواهند شد.

تبصره‌ی ۱: در نیمسال آخر مرحله‌ی آموزشی شرط اخذ حداقل واحد لحاظ نمی‌گردد.

تبصره‌ی ۲: حذف اضطراری یا حذف تک‌درس در شیوه‌های فوق امکان‌پذیر نیست.

ماده‌ی ۱۲: در شرایط خاص و در صورت نیاز، به تشخیص استاد راهنما و تأیید گروه، دانشجو موظف به گذراندن حداکثر ۶ واحد جبرانی از دروس کارشناسی ارشد نیز خواهد بود که نمره‌ی این واحدهای دروسی در معدل دانشجو تأثیر نخواهد داشت.

ماده‌ی ۱۳: حداقل نمره‌ی قبولی هر یک از دروس اصلی و جبرانی ۱۴ از ۲۰ و معدل قابل قبول در مجموع دروس مرحله‌ی آموزشی (۱۶ واحد شیوه‌ی آموزشی- پژوهشی یا ۶ واحد شیوه‌ی پژوهش محور)، ۱۶ از ۲۰ است. در صورتی که معدل دروس مرحله‌ی آموزشی کمتر از ۱۶ باشد، دانشجو مجاز خواهد بود برای جبران معدل، حداکثر در یک نیمسال با نظر استاد راهنما و تأیید شوراهای گروه و تحصیلات تکمیلی دانشکده، درس یا دروسی از دروس مصوب دوره را بگذراند.

تبصره‌ی ۱: در صورت ضرورت، صرفاً تکرار درس یا دروس مصوب دارای نمره‌ی کمتر از ۱۶ امکان‌پذیر است.

ماده‌ی ۱۴: مدرسان درس‌های شیوه‌های مختلف دوره‌های دکتری باید حداقل سه سال از تاریخ اخذ مدرک دکترای آن‌ها گذشته باشد و حداقل سه سال سابقه‌ی تدریس در دوره‌های کارشناسی ارشد را داشته باشند.

ماده‌ی ۱۵: در شیوه‌ی آموزشی- پژوهشی، پس از اتمام دوره‌ی آموزشی با تأیید معاون آموزشی دانشکده و قبولی در آزمون‌های معتبر زبان انگلیسی، دانشجو موظف به شرکت در آزمون جامع می‌باشد و صدور مجوز دفاع از موضوع رساله منوط به قبولی در این آزمون خواهد بود. برگزاری آزمون جامع طی مراحل زیر انجام می‌شود:

تبصره ۱: پس از اتمام واحدهای دوره‌ی آموزشی، دانشجو موظف است در اولین نیمسال نسبت به انتخاب واحد «آمادگی آزمون جامع» اقدام و با هماهنگی گروه آموزشی در آزمون جامع شرکت نماید. انتخاب مجدد واحد آمادگی آزمون جامع صرفاً برای دانشجویانی مجاز خواهد بود که در نوبت اول آزمون جامع مردود شده‌اند. در صورتی که گروه آموزشی به دلایلی نتواند آزمون جامع را در نیمسال موردنظر دانشجو برگزار کند، دانشجو می‌تواند بار دیگر واحد آمادگی آزمون جامع را انتخاب نماید.

الف) درخواست کتبی دانشجو همراه با موافقت استاد راهنما به مدیر گروه ارائه می‌گردد.

ب) موضوع در جلسه‌ی گروه مطرح می‌شود و **چهار نفر متخصص مرتبط** که حداقل سه سال از تاریخ اخذ مدرک دکترای آن‌ها گذشته باشد، به معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده پیشنهاد می‌گردند. **یک نفر از منتخبان (با رتبه حداقل دانشیار) می‌تواند از خارج از مؤسسه انتخاب شود.**

ج) موضوع در جلسه‌ی تحصیلات تکمیلی دانشکده مطرح می‌گردد و **۳ نفر از منتخبان گروه** تأیید می‌شوند.

د) تاریخ دقیق برگزاری آزمون جامع به‌وسیله‌ی معاون پژوهشی - تحصیلات تکمیلی دانشکده و با هماهنگی مدیر گروه **مربوط** و استاد راهنمای دانشجو تعیین و به اطلاع داوطلب یا داوطلبان رسانده می‌شود.

ه) سؤالات آزمون گیرندگان (**۳ نفر منتخب دانشکده و استاد راهنما**) به‌وسیله‌ی مدیر گروه جمع‌آوری می‌گردد.

تبصره ۲: لازم است سؤال‌ها از سه درس الزامی ارائه شده‌ی دوره و متناسب با ارزش آن درس‌ها طرح گردد.

و) آزمون جامع با حضور آزمون گیرندگان (حداقل دو نفر از ممتحنان، در مرحله‌ی کتبی و سه نفر از آزمون گیرندگان در مرحله‌ی شفاهی)، مدیر گروه یا نماینده‌ی وی و ناظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسمیت دارد و مسئولیت اجرایی آزمون نیز بر عهده‌ی مدیر گروه یا نماینده‌ی وی خواهد بود.

تبصره ۳: گروه آموزشی موظف است حداقل سه هفته قبل از برگزاری آزمون جامع، مجوز شرکت دانشجو در آزمون را از مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه دریافت نماید.

ز) در صورتی که دانشجو در مجموع درس‌های آزمون کتبی (با ضریب ۷۰٪) و شفاهی (با ضریب ۳۰٪) که حداکثر به فاصله‌ی یک هفته برگزار می‌شوند، حداقل نمره‌ی ۱۶ از ۲۰ را کسب نماید، قبول خواهد بود. نمره‌ی ارزیابی جامع به‌صورت یک نمره‌ی مجزا در کارنامه‌ی دانشجو ثبت می‌شود؛ اما در میانگین کل نمره‌ها تأثیر نخواهد داشت.

ماده‌ی ۱۶: چنانچه دانشجو موفق به کسب حدّ نصاب لازم در اولین آزمون جامع نگردد، تنها مجاز به شرکت در آزمون جامع بعدی است و در صورت عدم کسب حدّ نصاب لازم در آزمون دوم، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۱: آزمون جامع در هر رشته، حداکثر دو نوبت در سال برگزار می‌گردد.

ج: ضوابط مرحله‌ی پژوهشی

ماده‌ی ۱۷: در هر دو شیوه‌ی پژوهش محور و آموزشی-پژوهشی، دانشجو موظف است تا پایان نیمسال اول، موضوع رساله‌ی خود را با هماهنگی استاد راهنما تعیین و مراحل تصویب آن را طی نماید. لازم است در شیوه‌ی پژوهش محور تا پایان نیمسال سوم و در شیوه‌ی آموزشی-پژوهشی تا پایان نیمسال پنجم موضوع رساله (طرح پیشنهادی) در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مصوب گردد.

ماده ۱۸: در شیوه‌ی آموزشی-پژوهشی هریک از استادان راهنما باید دارای حداقل سه سال سابقه‌ی تدریس در دوره‌ی کارشناسی ارشد باشند. استاد راهنمای اول باید حداقل دو پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد دفاع شده در دانشگاه شهید چمران را راهنمایی نموده باشد. همچنین در سه سال آخر حداقل یک مقاله‌ی علمی-پژوهشی به چاپ رسانده باشد. در شیوه‌ی پژوهش محور نیز استاد راهنما باید حداقل استادیار بوده و دو طرح پژوهشی اجرا شده یا در حال اجرا داشته باشد که حداقل یکی از آن‌ها تقاضا محور باشد.

تبصره ۱: در صورت لزوم، به پیشنهاد استاد راهنما مسئولیت راهنمایی رساله‌ی دانشجوی را دو استاد راهنما (مشروط بر آن که استاد راهنمای اول حداقل ۶۰ درصد مسئولیت هدایت رساله را بر عهده داشته باشد) به‌طور مشترک عهده‌دار می‌شوند.

تبصره ۲: در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما یک استاد مشاور با مدرک دکترا را می‌توان برای هدایت دانشجوی تعیین کرد. در صورتی که الزاماً دو استاد مشاور برای رساله انتخاب شود، امتیاز مورد نظر و واحد آن به تساوی بین آنها تقسیم می‌گردد.

تبصره ۳: در شرایط خاص با رعایت ضوابط این شیوه‌نامه، به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌توان استاد راهنمای دوم و استاد مشاور رساله را از متخصصان واجد شرایط خارج از مؤسسه نیز انتخاب کرد.

ماده ۱۹: طرح پیشنهادی رساله در شیوه‌ی آموزشی-پژوهشی از پایان نیمسال سوم و در شیوه‌ی پژوهش محور از پایان نیمسال دوم و پس از تصویب نهایی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۲۰: مراحل تصویب طرح پیشنهادی رساله در شورای گروه به شرح زیر است:

الف) مطرح نمودن طرح اولیه‌ی رساله در شورای گروه و انتخاب سه داور مرتبط با موضوع از داخل یا خارج از مؤسسه.

ب) ارسال طرح پیشنهادی رساله برای داوران انتخاب‌شده و برگزاری جلسه‌ی دفاع از طرح پیشنهادی در حضور اعضا (سه داور منتخب، استاد، یا استادان راهنما و مشاور) و نماینده‌ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه با مسئولیت اجرایی مدیر گروه یا نماینده‌ی وی؛

ج) در صورت تأیید حداقل دو نفر از هیأت داوران با کلیات طرح پیشنهادی رساله، اصلاحات موردنظر داوران صورت-جلسه و به استاد راهنما ابلاغ می‌شود؛

د) در صورت اعمال اصلاحات موردنظر داوران، طرح پیشنهادی از طریق مدیر گروه به معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده اعلام می‌گردد؛

ه) طرح پیشنهادی رساله در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و سپس دانشگاه مطرح می‌شود و در صورت رعایت ضوابط و مقررات مربوط به آن و تأیید آن به‌وسیله‌ی شوراهای مذکور، رسمیت می‌یابد و قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۲۱: دفاع از رساله به درخواست دانشجوی و تأیید استاد راهنما مبنی بر تکمیل مراحل پژوهشی و نگارش رساله و نیز ارائه‌ی مستندات زیر انجام می‌شود:

- ارائه‌ی پذیرش یا چاپ حداقل یک مقاله‌ی مستخرج از رساله، در شیوه‌ی آموزشی - پژوهشی یا دو مقاله‌ی مستخرج از رساله در شیوه‌ی پژوهش محور در مجلات علمی-پژوهشی دارای نمایه‌ی ISC مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا حوزه‌ی علمیه و یا دارای نمایه‌ی معتبر بین‌المللی ISI که در لیست مجلات بی‌اعتبار وزارت علوم و دانشگاه نیز نباشد؛
- رساله‌ی تایپ‌شده؛
- تأیید کتبی استاد یا استادان راهنما و مشاور مبنی بر اجرای کامل رساله و قابل دفاع بودن آن؛
- تأیید دستگاه اجرایی سفارش‌دهنده‌ی طرح در شیوه‌ی پژوهش محور.

دفاع از رساله طی مراحل زیر انجام خواهد شد:

- الف) طرح موضوع در جلسه‌ی گروه، تأیید مستندات لازم و انتخاب تعدادی از متخصصان مرتبط با موضوع رساله با درجه‌ی استادیاری و بالاتر و داشتن حداقل سه سال سابقه در مقطع استادیاری از داخل و خارج از مؤسسه برای داوری.
 - ب) طرح موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و انتخاب دو یا سه نفر از متخصصان معرفی‌شده‌ی گروه آموزشی که لازم است یک نفر از آن‌ها با مرتبه‌ی حداقل دانشیار از خارج از مؤسسه انتخاب شود.
 - ج) برگزاری جلسه‌ی دفاع در حضور استاد یا استادان راهنما و مشاور، داوران، ناظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مسئولیت اجرایی مدیر گروه یا نماینده‌ی وی.
 - د) ارزیابی رساله بر اساس کیفیت علمی پژوهشی، میزان نوآوری، چگونگی دفاع، نحوه‌ی نگارش و غیره بر اساس فرم پیوست صورت می‌پذیرد و به‌صورت قبول (درجه‌های عالی = ۲۰-۱۹، بسیار خوب = ۱۸-۱۸/۹۹ و خوب = ۱۷/۹۹-۱۶) و غیرقابل قبول ارزیابی و صورت جلسه می‌گردد.
 - ه) در صورتی که رساله غیرقابل قبول ارزیابی گردد، دانشجو موظف است ظرف حداکثر ۶ ماه، به‌شرط آن که سنوات وی از مدت مجاز تجاوز ننماید، به دفاع مجدد از رساله بپردازد.
 - و) در صورتی که رساله در جلسه‌ی دفاع مجدد غیر قابل قبول ارزیابی شود، دانشجو از تحصیل در آن رشته محروم خواهد شد.
- تبصره‌ی ۱:** گروه‌های آموزشی می‌توانند در چارچوب ماده‌ی ۲۱، تعداد و نوع مقاله و یا مقاله‌های موردپذیرش جهت دفاع دانشجویان دکتری خود را بر اساس شیوه‌نامه‌ی مصوب شورای گروه تعیین و پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، جهت نظارت بر اجرا به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نمایند.
- تبصره‌ی ۲:** در مقاله‌ی مستخرج از پایان‌نامه لازم است اسامی دانشجو و استاد یا استادان راهنما درج شود و آدرس دانشجو، دانشگاه شهید چمران اهواز باشد. همچنین استاد یا استادان راهنما سردبیر مجله‌ی پذیرنده‌ی مقاله نباشند.
- تبصره‌ی ۳:** برای دفاع از رساله، رعایت حداقل طول دوره (هفت نیمسال در شیوه‌ی آموزشی - پژوهشی و نه نیمسال در شیوه‌ی پژوهش محور) و نیز سپری شدن حداقل ۶ ماه پس از تصویب موضوع رساله در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزامی است.

تبصره ۴: جلسه‌ی دفاع با حضور حداقل یکی از استادان راهنما، دو نفر از داوران، نماینده‌ی دستگاه سفارش‌دهنده‌ی طرح (در شیوه‌ی پژوهش محور)، ناظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه و مدیر گروه یا نماینده‌ی او رسمیت می‌یابد.

تبصره ۵: ملاک تصمیم‌گیری در خصوص قبول یا رد رساله و همچنین درجه‌ی آن میانگین نمرات استاد یا استادان راهنما، مشاور یا مشاوران و نیز داوران منتخب است. استادان راهنما در صورت تعدد در مجموع یک رأی و استادان مشاور نیز در مجموع یک رأی خواهند داشت.

ماده ۲۲: نحوه‌ی نگارش و صحافی رساله باید مانند ضمیمه‌ی پیوست باشد. در صورتی که رساله مانند ضمیمه‌ی پیوست تنظیم نشده باشد، لازم است اصلاح گردد.

ماده ۲۳: دانشجو پس از گذراندن موفق مراحل آموزشی و پژوهشی و کسب درجه‌ی قبول از رساله، دانش‌آموخته‌ی دوره‌ی دکتری (Ph.D) شناخته می‌شود و لازم است ظرف حداکثر سه ماه نسبت به اصلاح موارد درج‌شده در صورت-جلسه‌ی دفاع و انجام مراحل تسویه حساب اقدام نماید؛ در صورت تخلف، موضوع برای تصمیم‌گیری به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارجاع می‌شود.

ماده ۲۴: در موارد زیر دانشجو از ادامه‌ی تحصیل در دوره‌ی دکتری (Ph.D) محروم خواهد شد:

الف) میانگین کل نمرات مرحله‌ی آموزشی دانشجو (با رعایت تبصره‌ی ماده‌ی ۱۳) کمتر از ۱۶ باشد؛

ب) صلاحیت علمی دانشجو پس از دو بار آزمون جامع احراز نشود؛

ج) رساله‌ی دانشجو (با رعایت بند "و" ماده‌ی ۲۱) غیرقابل قبول ارزیابی شود؛

د) مدت تحصیل دانشجو بیشتر از حد مجاز (حداکثر ۱۲ نیمسال) به طول انجامد؛

ه) ترک تحصیل دانشجو به تأیید گروه آموزشی، دانشکده و دانشگاه رسیده باشد.

تبصره ۱: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره‌ی دکتری (Ph.D)، طبق ضوابط دانشگاه، تسویه حساب دانشجو (اعم از روزانه، شبانه و پردیس) و عودت مدارک ثبت نامی و تحویل گواهی کارنامه‌ی تحصیلی، منوط به باز پرداخت شهریه‌ی دوره است.

این شیوه نامه در ۲۴ ماده و ۲۵ تبصره در جلسه‌های ۳۲۲ الی ۳۲۴ مورخ ۹۴/۱/۳۰، ۹۴/۲/۶ و ۹۴/۲/۱۳ به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران رسید و از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۴-۹۵ برای کلیه دانشجویان دکتری (Ph.D) دانشگاه لازم‌الاجرا خواهد بود.